

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

kolovoz, 2012.

Temeljem članka 21. Zakona o zaštiti od požara (NN br. 92/10) i Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN br. 116/11), Upravno vijeće Doma za psihički bolesne odrasle osobe Sv. Nedelja Nedešćina, Nedešćina 41 (u daljnjem tekstu Dom) donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

1. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje nastajanja i širenja požara i eksplozija u prostorima i prostorijama u kojima Dom obavlja svoju djelatnost.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

1. temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
2. broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
3. obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
4. obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
5. način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
6. način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
7. način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za gašenje požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
8. način osposobljavanja radnika za rad na poslovima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
9. osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara s opisom zaduženja,
10. osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
11. osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
12. kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,
13. ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara,
14. mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,
15. postupanje radnika u slučaju nastanka požara,
16. druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama.

Članak 3.

Prilozi ovog Pravilnika su:

- rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara
- upute za postupanje prilikom nastanka izvanrednog događaja
- primjerak evidencije redovnih pregleda vatrogasnih aparata
- upute za siguran rad i postupanje sa zapaljivim tekućinama i plinovima u slučaju požara i eksplozije
- primjerak dozvole za zavarivanje

Plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja izrađen je u listopadu 2008. godine, te se nalazi u arhivi Doma.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, mišljenja i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se i čuvaju kod radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

2. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 5.

Rješenjem ministra unutarnjih poslova dana 02.srpnja 1996. broj: 511-08-09/2-UP/l-12/50-1996.R.B. Dom je razvrstan u IV kategoriju ugroženosti od požara.

Za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara za potrebe Doma određuje se najmanje jedan radnik, koji uz navedene smije obavljati i druge poslove.

Radnik zadužen za obavljanje poslova i unapređenje stanja zaštite od požara iz prethodnog stavka ovoga članka mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit.

Ravnatelj Doma Odlukom imenuje radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara (u daljnjem tekstu: radnik zadužen za ZOP).

3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Člana 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama, a naročito:

- pravilno rukovati, držati, skladištiti i manipulirati zapaljivim tekućinama i plinovima,
- pravilno odlagati zapaljivi materijal,
- prolivene zapaljive tekućine odmah počistiti i iznijeti iz radnog prostora,
- u slučaju požara pristupiti gašenju i obavijestiti o tome svog neposrednog nadređenog,
- svaki nedostatak koji može ugroziti zaštitu od požara odmah prijaviti svom neposrednom nadređenom,
- paziti na prohodnost evakuacijskih putova,
- voditi brigu o nezakrčenosti vatrogasnih aparata te o neoštećivanju dijelova opreme, uređaja i instalacija namijenjenih za gašenje požara,
- poštivati oznake zabrane i upozorenja,
- upozoriti ostale radnike na nepridržavanje i ne provođenje propisanih i naređenih mjera zaštite od požara,
- održavati svoje radno mjesto čistim i urednim.

Svaki radnik Doma s obavezama i odgovornostima vezanim uz provedbu mjera zaštite od požara upoznaje se tijekom osposobljavanja iz područja zaštite od požara i/ili zaštite na radu.

Članak 7.

Osim na radnike Doma, obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene u prethodnom članku ovog pravilnika, na odgovarajući način odnose se i na osobe koje se nalaze u prostorima Doma radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Tijekom boravka u prostorima Doma sve osobe navedene u prethodnom stavku ovog članka dužne su pridržavati se naredbi i uputa radnika zaduženog za ZOP.

Članak 8.

Radnik zadužen za ZOP vodi brigu o provođenju preventivnih mjera zaštite od požara i unapređenju stanja zaštite od požara, a u neposrednoj provedbi pomažu mu po potrebi ostali radnici Doma.

Članak 9

Ukoliko se radi o otklanjanju nedostataka ili obvezama koji zahtijevaju izdvajanje određenih materijalnih sredstava (nabava nove opreme za gašenje požara, čišćenje ventilacijskih kanala, izrada nove projektne dokumentacije i sl.) radnik zadužen za ZOP, pozivajući se na zakonske propise, o tome izvještava Ravnatelja koji odobrava potrebna sredstva za realizaciju navedenog.

Ukoliko se radi o naređenim mjerama temeljem Rješenja nadležne inspekcije, radnik zadužen za ZOP postupa kao da

se radi o redovnim mjerama zaštite od požara, na način opisan u prethodnom stavku ovisno o tome da li su za navedeno potrebna određena materijalna sredstva.

4. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Obveze

Članak 10.

Radnik zadužen za ZOP:

- prati primjenu propisa iz područja zaštite od požara,
- kontrolira provedbu internih pravilnika i općih akata iz područja zaštite od požara,
- planira nabavu opreme i sredstava za gašenje požara,
- sudjeluje u izradi općih akata iz područja zaštite od požara,
- organizira osposobljavanje i obuku radnika iz područja zaštite od požara,
- vodi evidenciju o osposobljenosti radnika,
- vodi evidenciju o nastalim požarima,
- organizira u dogovoru s Ravnateljem ispitivanje uređaja, opreme i sredstva za gašenje požara po ovlaštenim pravnim osobama te o istom vodi evidenciju,
- organizira u dogovoru s Ravnateljem pregled i ispitivanje postrojenja, uređaja, električnih, plinskih, ventilacijskih i drugih instalacija, kao i drugih uređaja koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara te o navedenom vodi evidencije,
- organizira u dogovoru s Ravnateljem servisiranje vatrogasnih aparata te o istom vodi evidenciju,
- sudjeluje i nadzire prethodno navedene preglede i ispitivanja te poduzima daljnje radnje u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti,
- savjetuje Ravnatelja glede potrebitih financijskih ulaganja u cilju provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom i podzakonskim aktima,
- provodi interne nadzore u prostorima Doma te predlaže otklanjanje utvrđenih nedostataka,
- surađuje s inspekcijom zaštite od požara (priprema potrebne dokumentacije, pokretanje postupaka ishodovanja različitih mišljenja i dokumenata, kontrola izvršenja inspekcijskih rješenja i dr.),
- surađuje sa JVP Grada Labina.

Članak 11.

U provedbi mjera zaštite od požara radnik zadužen za ZOP obavezan je i:

- svakog radnika koji se raspoređuje na radno mjesto upoznati s opasnostima od požara i mjerama zaštite, razmještaju aparata za gašenje požara i s načinom sudjelovanja u gašenju požara,
- svakog radnika upoznati s mjerama zaštite od požara specifičnim za rado mjesto,
- poduzimati i provoditi propisane mjere zaštite od požara na radnom mjestu i u svim prostorima Doma
- provjeravati ispravnost opreme i sustava za gašenje požara,
- osigurati primjenu mjera zaštite od požara i rada na siguran način u skladu s pravilima struke i odredbama ovog pravilnika.

U upoznavanju radnika s mjerama zaštite od požara sudjeluje i Voditelj odjela.

Članak 12.

Ravnatelj je u provedbi mjera zaštite od požara obavezan:

- brinuti o osiguranju financijskih sredstava za unapređivanje zaštite od požara, na osnovu prijedloga, analiza i mišljenja radnika zaduženog za ZOP, kao i zapisnika o izvršenim ispitivanjima sredstava, opreme, instalacija i uređaja,
- planirati i organizirati provođenje osposobljavanja radnika iz područja zaštite od požara,
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane radnika, odmah uklone,
- nakon završenog gašenja požara, po potrebi, a u dogovoru s rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar, na mjestu požara osigurati dežurstvo,
- da se upotrijebljena sredstva i oprema u gašenju požara odmah po završetku gašenja požara dovedu u ispravno stanje,
- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara.

Članak 13.

Voditelji odjela dužni su kontrolirati radnike svog odjela glede primjene mjera zaštite od požara tijekom rada.

Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara**Članak 14.**

Za osiguravanje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozija odgovoran je ravnatelj.

Radnik zadužen za ZOP odgovoran je za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane mjere zaštite od požara.

Članak 15.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale veće materijalne štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika ili oštećenje imovine,
- namjerno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite od požara, čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija, pa je došlo do lakših posljedica po radnike i/ili imovinu,
- rad na poslovima s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- neopravdano odbijanje izvršavanja pojedine odluke, instrukcije i naputka iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili nadređeni ili radnik zadužen za ZOP, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- neprijavlivanje radniku zaduženom za ZOP pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovine,
- odbijanje rada dužeg od radnog vremena u slučaju nastanka ili gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovine.

5. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE**Članak 16.**

Nadzor nad provedbom propisanih mjera zaštite od požara obavlja se tijekom cijele godine, a obavlja ga radnik zadužen za ZOP.

Članak 17.

O obavljenom nadzoru, radnik zadužen za ZOP sastavlja izvješće u kojem posebno ističe propuste u neprovođenju propisanih mjera zaštite od požara te sastavlja plan da se u određenom roku otklone utvrđeni nedostaci. S navedenim propustima radnik zadužen za ZOP upoznaje Ravnatelja.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i naputcima, radnik zadužen za ZOP ima pravo:

- zaustaviti rad radnika koji svojim postupcima ugrožava sigurnost radnika i imovine te o tome obavijestiti njegovog neposrednog nadređenog
- predložiti neposrednom nadređenom da pokrene postupak za poduzimanje mjera protiv onog radnika koji se ne pridržava ili ne provodi propisane i naređene mjere zaštite od požara,
- ne dozvoliti rad s otvorenim plamenom, elektrozavarivanjem, autogenim rezanjem i zavarivanjem u radnim prostorijama gdje nisu provedene sve mjere zaštite od požara.

Članak 18.

Svakodnevni unutarnji nadzor također obavlja radnik zadužen za ZOP, pri čemu vodi računa o:

- prohodnosti evakuacijskih putova,
- nezakrčenosti vatrogasnih aparata te o neoštećivanju dijelova opreme, uređaja i instalacija namijenjenih za gašenje požara,
- pravilnosti skladištenja robe
- pravilnom držanju, skladištenju i manipulaciji zapaljivim tekućinama i plinovima,
- pravilnom odlaganju zapaljivog materijala,

- poštivanju oznaka zabrane i upozorenja,
- poštivanju odredbi kućnog reda u svezi pušenja.

članak 19

Voditelji odjela dužni su dužni su kontrolirati radnike svog odjela glede primjene mjera zaštite od požara tijekom rada te imaju pravo:

- zaustaviti rad radnika koji svojim postupcima ugrožava sigurnost radnika i imovine
- u dogovoru s Ravnateljem pokrenuti postupak za poduzimanje mjera protiv onog radnika koji se ne pridržava ili ne provodi propisane i naređene mjere zaštite od požara,

6. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 20.

Radnici Doma se prilikom zapošljavanja osposobljavaju u skladu s Programom osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94).

Članak 21.

Osposobljavanje radnika iz prethodnog članka organizira radnik zadužen za ZOP u dogovoru s Ravnateljem, a obavlja ovlaštena ustanova koja je ishodovala Rješenje MUP-a kojim se odobrava obavljanje osposobljavanja. O osposobljavanju se vodi evidencija koja sadrži sve propisane sadržaje.

Članak 22.

Prilikom osposobljavanja posebna pažnja se usmjerava na opasnosti od nastanka požara na pojedinim radnim mjestima na koja se radnici zapošljavaju. Posebno se ističu potencijalne opasnosti za radnike koji će rukovati ili biti na bilo koji način u kontaktu sa zapaljivim tekućinama. Isti se upoznaju s preventivnim mjerama koje moraju svakodnevno poduzimati.

Članak 23.

Prilikom premještaja radnika s jednog na drugo radno mjesto, neposredni nadređeni i radnik zadužen za ZOP upozoravaju radnika na opasnosti od nastanka od požara i na sve specifičnosti novog radnog mjesta.

7. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA, PERIODIČKE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 24.

Tijekom osposobljavanja radnici se upoznaju s načinom rukovanja vatrogasnim aparatom za početno gašenje požara. Svaki radnik se upoznaje i s dijelovima sustava za gašenje požara vodom i načinom gašenja.

8. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RAD NA POSLOVIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE, PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČKE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 25.

Povećana opasnost od nastanka požara u Domu se javlja pri rukovanju zapaljivim tekućinama. Radnici koji obavljaju te poslove prilikom osposobljavanja upoznaju se s vrstama zapaljivih tekućina, različitim plamištima i razinama opasnosti ovisno o plamištu.

Članak 26

Povećanu opasnost od nastanka požara predstavljaju i čajne kuhinje s električnim štednjacima po katovima zgrade kojima se koriste korisnici Doma. U svrhu sigurnog korištenja, iste su otvorene po sat vremena u jutro i popodne, a ostalo vrijeme su zaključane.

9. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA S OPISOM ZADUŽENJA

Članak 27.

Radnik zadužen za ZOP vodi brigu o rokovima održavanja opreme i sredstava za gašenje požara. Uz prethodno obavještanje Ravnatelja direktno komunicira s ovlaštenim serviserima i ispitivačima.

Članak 28.

Na objektu Doma izvadene su unutarnja i vanjska hidrantska mreža te su postavljeni vatrogasni aparati. Vatrogasni aparati moraju biti propisno označeni naljepnicom pretežito boje RAL 3000 (crvene boje) najmanje dimenzije 15 x 15 cm s oznakom vatrogasnog aparata, uvijek dostupni te se namjenski koristiti.

Članak 29.

Radnik zadužen za ZOP u redovnom obilasku objekta i prostora obavlja kontrolu ispravnosti uređaja i sredstava za gašenje požara, vizualnim pregledom. Ukoliko utvrdi neispravnost opreme i sredstava za gašenje požara dužan je ako nije u mogućnosti sam otkloniti nedostatak organizirati njegovo uklanjanje.

Članak 30.

Održavanje vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redovni pregled i periodički servis. Redovni pregled obavlja radnik zadužen za ZOP najmanje svaka tri mjeseca pri čemu vodi propisanu evedinciju (Prilog 3.)

Redovnim pregledom utvrđuje se:

- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata,
- opće stanje vatrogasnog aparata,
- kompletnost vatrogasnog aparata,
- stanje plombe zatvarača, odnosno ventila vatrogasnog aparata,
- i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Nedostatke uočene redovnim pregledom, radnik zadužen za ZOP, je obavezan odmah otkloniti sam, a ukoliko to nije moguće putem ovlaštenog serviserera.

Periodički servis obavlja ovlaštenu servisera, a provodi se jednom godišnje, te nakon svakog aktiviranja ili uočenog nedostatka na vatrogasnom aparatu. Dokaz o obavljenom periodičkom servisu je naljepnica na vatrogasnom aparatu. Vatrogasni aparati pregledavaju se i ispituju i sukladno propisima za opremu pod tlakom o čijim rokovima prilikom periodičkih pregleda vodi brigu ovlaštenu servisera.

Članak 31.

Ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti sustava za gašenje požara, hidrantske mreže obavlja se jednom godišnje od strane društva koje ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

O obavljenim pregledima i ispitivanjima ovlašteno društvo izdaje zapisnik te na temelju istog i uvjerenje ukoliko je sustav ispravan i izveden sukladno odobrenoj tehničkoj dokumentaciji.

Članak 32.

Dom je dužan trajno pohraniti i čuvati zapisnike o prvom ispitivanju stabilnih sustava zaštite od požara, a zapisnike o periodičnim ispitivanjima do idućeg ispitivanja.

10. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE I NADZIRANJE INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I TEHNOLOŠKU EKSPLOZIJU

Članak 33.

Neispravnost električnih uređaja i instalacija, gromobranskih instalacija, te instalacija ventilacije i grijanja može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju, a neispravnost sustava za gašenje požara uzrokuje nemogućnost gašenja požara po njegovom otkrivanju. Ispitivanjem od strane ovlaštenih ustanova i mjerama kontinuiranog održavanja mogućnost nastanka požara svodi se na najmanju moguću mjeru.

Radnik zadužen za ZOP vodi brigu o rokovima ispitivanja i servisiranja, te uz prethodno obavještanje Ravnatelja direktno komunicira sa ovlaštenim serviserima i ispitivačima.

Radnik zadužen za ZOP o izvršenim ispitivanjima vodi evidenciju.

11. OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 34.

Osoba zadužena za ZOP u dogovoru s Ravnateljem zadužena je za razradu postupaka u slučajevima privremenih povećanih požarnih rizika. Povećani rizici prisutni su prilikom radova zavarivanja i srodnih tehnika, prilikom eventualne upotrebe dodatnih grijaćih tijela i sl.

Organizacijske mjere odnose se na upozoravanje svih radnika na povećani oprez i povremeni obilazak prostora u kojem su privremeno pristupni povećani rizici. Na povećani oprez potrebno je upozoriti i osobe koje se nalaze u prostorima Doma radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

12. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 35.

Prostorije i prostori ugrožene od požara ili tehnološke eksploziju u Domu su:

- kotlovnica
- prostorija sa spremnikom lož ulja u kojoj se drže posude s benzinom za potrebe košnje trave
- prostor spremnika plina
- čajne kuhinje po katovima Doma (el. štednjaci)
- prostor radne okupacije (el. štednjak)

Prve dvije prostorije i prostor oko spremnika plina su zaključani, a ključevi se nalaze kod kućnog majstora. Čajne kuhinje su otvorene po sat vremena u jutro i popodne, a prostor radne okupacije je otvoren samo u prisustvu radnog terapeuta.

U prostorima u kojima se drže zapaljive tekućine i plinovi nalaze se upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije (Prilog 4).

13. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 36.

Javljanje o nastanku požara u radnim prostorijama provodi se:

- mobitelima
- telefonima

Svaki radnik koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar, odmah sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima, pristupa otklanjanju opasnosti, odnosno gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

Ukoliko osoba iz prethodnog stavka ovoga članka nije uspjela otkloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, dužna je obavijestiti Županijski centar Državne uprave za zaštitu i spašavanje i/ili najbližu vatrogasnu postrojbu, nakon čega obaviještava svog neposrednog nadređenog. Neposredni nadređeni po dobivenoj obavijesti poziva radnika zaduženog za ZOP.

Članak 37.

Dojava požara se obavlja na sljedeće brojeve telefona:

- Županijski centar Državne uprave za zaštitu i spašavanje 112
- Javna vatrogasna postrojba 193
- Policija 192

Članak 38.

Uzbunjivanje svih radnika provodi se usmenim putem.

14. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

Članak 39.

Na ulazima u prostore, skladišta ili na vratima ormara u kojima se drže zapaljive tekućine, te na ambalaži zapaljivih tekućina istaknute su oznake zabrane i opasnosti.

Svi radnici, koji se po bilo kojoj osnovi zateknu u navedenim prostorima, dužni su pridržavati se navedenih zabrana.

15. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 40.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugасiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike te pozvati Županijski centar Državne uprave za zaštitu i spašavanje 112 i/ili nadležnu Javnu vatrogasnu postrojbu na broj telefona 193 radi početka gašenja požara (Prilog 2.).

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime,
- mjesto gdje je nastao požar (u prostoriji, na otvorenom prostoru) i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, papir),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 41.

Prije početka gašenja požara i prije napuštanja radne prostorije svaki radnik treba pokušati:

- isključiti električnu struju i ukloniti zapaljive tekućine, ako su iste izvan posebnog ormara za zapaljive tekućine i materijale iz mjesta požara,
- zatvoriti dovod plina,
- odmaknuti vozila ako ih ima i pokušati spriječiti širenje požara i nastanak panike kod ostalih radnika.

Članak 42.

Nakon završetka akcije gašenja požara upotrijebljenu opremu i sredstva za gašenje potrebno je u što kraćem vremenu dovesti u ispravno stanje.

Članak 43.

Radnik zadužen za ZOP dužan je policijskoj upravi, neposredno ili putem centra 112, prijaviti nastanak požara i sve informacije o požaru, te o istom voditi evidenciju.

16. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Kotlovnica

Članak 44.

Kotlovskim postrojenjem može rukovati samo stručno osposobljen radnik.

U kotlovnici mora biti izvješena shema djelovanja i upute za rad i održavanje kotla i ostalih uređaja u kotlovnici te dnevnik loženja.

Članak 45.

Rad kotla i kotlovskog postrojenja mora biti pod nadzorom.

Za vrijeme rada s kotlom kotlovničar mora:

- pažljivo nadzirati rad kotla i pomoćnih uređaja,
- pridržavati se svih uputa za rad s kotlom, prema uputama proizvođača kotla i ostalih uređaja,
- ne smije odlagati zapaljive tekućine i druge vatroopasne materijale u kotlovnici,
- ne smije odlagati papirnatu, plastičnu i drugu ambalažu ili drugi zapaljivi materijal u prostoriji kotlovnice,
- ne smije prati ili čistiti kotao ili druge uređaje sa lako zapaljivim tekućinama za vrijeme rada.

Na ulaznim vratima kotlovnice mora se istaknuti naziv "Zabrana ulaza nezaposlenim osobama", „Zabranjeno je pušenje", "Zabranjena upotreba otvorenog plamena".

Članak 46.

Svaki kvar kotla ili kotlovskih instrumenta mora se odmah ukloniti po stručnim osobama. Naročitu brigu treba voditi o pravilnom radu automatike za loženje, kao i sigurnosnoj i mjernoj automatici.

Dimnjaci**Članak 47.**

Pristup do vratašca dimnjaka mora biti uvijek slobodan.

Redoviti pregledi u svrhu održavanja dimnjaka provode se sukladno zahtjevima iz projekta građevine, ali najmanje jednom godišnje. Izvanredni pregled dimnjaka provodi se prije svake promjene uređaja za loženje ili promjene goriva, nakon svakog izvanrednog događaja koji može utjecati na tehnička svojstva dimnjaka ili izaziva sumnju u uporabljivost dimnjaka te po nalogu inspekcije.

Dokumentaciju o pregledima kao i drugu dokumentaciju o održavanju dimnjaka dužan je trajno čuvati vlasnik građevine.

Plinska instalacija i spremnik plina**Članak 48.**

Plinska instalacija, cjevovodi ispituju se tijekom upotrebe na nepropusnost, a u okviru ispitivanja ispravnosti plinske instalacije, prema propisanom postupku dobavljača plina. Ispitivanja se provode svakih pet godina.

Sigurnosni ventili i drugi sigurnosni pribor se prema propisu o ispitivanju tlačne opreme moraju održavati i podesiti prema uputama proizvođača i tehničkim specifikacijama najmanje jednom u dvije godine.

Ispitivanje spremnika za UNP obuhvaća:

- vanjski pregled
- unutarnji pregled
- tlačnu probu
- izvanredni pregled

Navedena ispitivanja obavljaju se u rokovima od redom, 2, 5 i 10 godina, a izvanredni pregled po potrebi.

Za organizaciju pregleda i ispitivanja iz stavka 1.i 2. odgovoran je radnik zadužen za ZOP.

Rad s otvorenim plamenom (zavarivanje, rezanje, brušenje i sl.)**Članak 49.**

Rad s otvorenim plamenom (aparati za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama Doma tek nakon dobivenog pismenog odobrenja radnika zaduženog za ZOP i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije toga. Odobrenje iz prethodnog stavka izdaje se temeljem pismenog zahtjeva izvođača radova (Prilog 5).

Radnici koji izvode zavarivanje mogu zavarivati samo na onim mjestima, na način i u vrijeme kako je to u odobrenju određeno.

Voditelj izvođača radova - odgovoran je za pravovremeno podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja prema priloženom sadržaju i odgovoran je da izvodi radove zavarivanja samo na onim mjestima, na način i u vrijeme kako je to u odobrenju određeno.

Odobrenje se izdaje u dva primjerka, prvi primjerak se uručuje rukovodiocu radova, a drugi se čuva u dokumentaciji radnika zaduženog za ZOP.

Zapaljive tekućine**Članak 50.**

Lako zapaljive tvari i kemikalije moraju biti čuvane u originalnoj ambalaži u zatvorenom prostoru ili u posebnom ormaru u skladu s propisima zaštite od požara.

Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

U prostorijama u kojima se koriste zapaljive i eksplozivne tvari zabranjena je upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 51.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 52.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke koje trebaju biti postavljene izvan zone opasnosti od požara i eksplozija.

Članak 53.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Rastalni osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Pokraj svakog osigurača ili sklopke mora biti postavljena oznaka kojem strujnom krugu pripada isti.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima smiju obavljati samo za to osposobljene stručne osobe. Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Članak 54.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani tako da se onemogućí pristup neovlaštenim osobama. Ključevi razvodnih ormara moraju se nalaziti na lokaciji dostupnoj svim radnicima.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu, panik rasvjetu. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora ugrađenog u samom trošilu.

Članak 55.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati glede njihove namjene.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno – uključeno.

Članak 56.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da u mjestima u kojima se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 57.

Održavanje električne instalacije mora biti takvo da se tijekom trajanja građevine očuvaju tehnička svojstva električne instalacije i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine, te drugi bitni zahtjevi koje građevina mora ispunjavati u skladu s posebnim propisom.

Održavanje električne instalacije koja je izvedena ili se izvodi u skladu s prije važećim propisima mora biti takvo da se tijekom trajanja građevine očuvaju tehnička svojstva električne instalacije i ispunjavaju zahtjevi određeni projektom građevine i propisima u skladu s kojima je električna instalacija izvedena.

Održavanje električne instalacije podrazumijeva:

- redovite preglede električne instalacije u vremenskim razmacima i na način određen projektom i pisanom izvjavom izvođača o izvedenim radovima i s uvjetima održavanja građevine,
- izvanredne preglede električne instalacije nakon izvanrednog događaja ili po zahtjevu inspekcije,
- izvođenje radova kojima se električna instalacija zadržava ili vraća u stanje određeno projektom građevine i propisom u skladu s kojim je električna instalacija izvedena.

Ispunjavanje propisanih uvjeta održavanja električne instalacije dokumentira se i izvodi u skladu s projektom građevine i praćenjem funkcije i dotrajalosti proizvoda za električne instalacije u njoj, te:

- zapisnicima (izvješćima) o obavljenim pregledima i ispitivanjima električne instalacije,
- zapisnicima o radovima održavanja.

Članak 58.

Učestalost redovitih pregleda u svrhu održavanja električne instalacije provodi se sukladno zahtjevima iz projekta građevine, ali ne rjeđe od:

- četiri godine za građevine javne namjene, ako posebnim propisima nije određen drugačiji rok.
- Način obavljanja redovitih pregleda električne instalacije određuje se projektom građevine, a uključuje najmanje:
- pregled u koji je uključeno utvrđivanje jesu li svi dijelovi električne instalacije u ispravnom stanju,
  - mjerenje radi utvrđivanja je li električna instalacija u cjelini ispunjava zahtjeve određene projektom građevine što uključuje ispitivanje električne instalacije primjenom norme HRN HD 60364-6, normama na koje ta norma upućuje, osim ispitivanja otpora izolacije ako stanje električne instalacije ne ukazuje na potrebu tog ispitivanja, a rezultati pregleda i utvrđenog stanja dijelova električne instalacije upisuju se u zapisnik.

Članak 59.

Provjera funkcionalnosti tipkala za isključivanje električne instalacije u slučaju hitnosti i panik rasvjete provodi se od strane ovlaštene osobe jednom godišnje.

Članak 60.

Kod upotrebe električnih uređaja, obvezno po završetku rada radnici trebaju sve isključiti, a primijećene neispravnosti odnosno kvarove odmah treba prijaviti svom neposrednom nadređenom. Učestalost provjere strojeva i uređaja provodi se u rokovima ne duljim od dvije godine.

Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 61.

Na građevinama na kojima je izvedena, gromobranska instalacija mora biti održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja. O gromobranskoj instalaciji mora postojati tehnička dokumentacija.

Članak 62.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija tijekom uporabe obavlja ovlaštena ustanova o čemu se izdaje Zapisnik o vizualnom pregledu sustava zaštite od munje i Zapisnik o ispitivanju i mjerenju sustava zaštite od munje. U navedenim zapisnicima ispitivači navode rokove u kojima je potrebno ponoviti ispitivanja. Iz navedenih Zapisnika mora biti vidljivo da li je instalacija ispravna i koje je popravke potrebno obaviti.

Vatrogasni pristupi

Članak 63.

Da bi se vatrogasni pristupi u određenom trenutku mogli koristiti u svrhu kojoj su namijenjeni, potrebno je:

- da budu vidljivo označeni oznakama sukladno hrvatskim normama ili pravilima tehničke prakse,
- da budu stalno prohodni u svojoj punoj širini,
- da se spriječi dolazak drugih vozila.

17. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 64.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje važiti Pravilnik zaštite od požara iz 2009. godine. Pravilnik stupa na snagu 8 dana nakon donošenja.

Predsjednik Upravnog vijeća

Miroslav Hudi

PRILOZI

Prilog 1.

Rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara

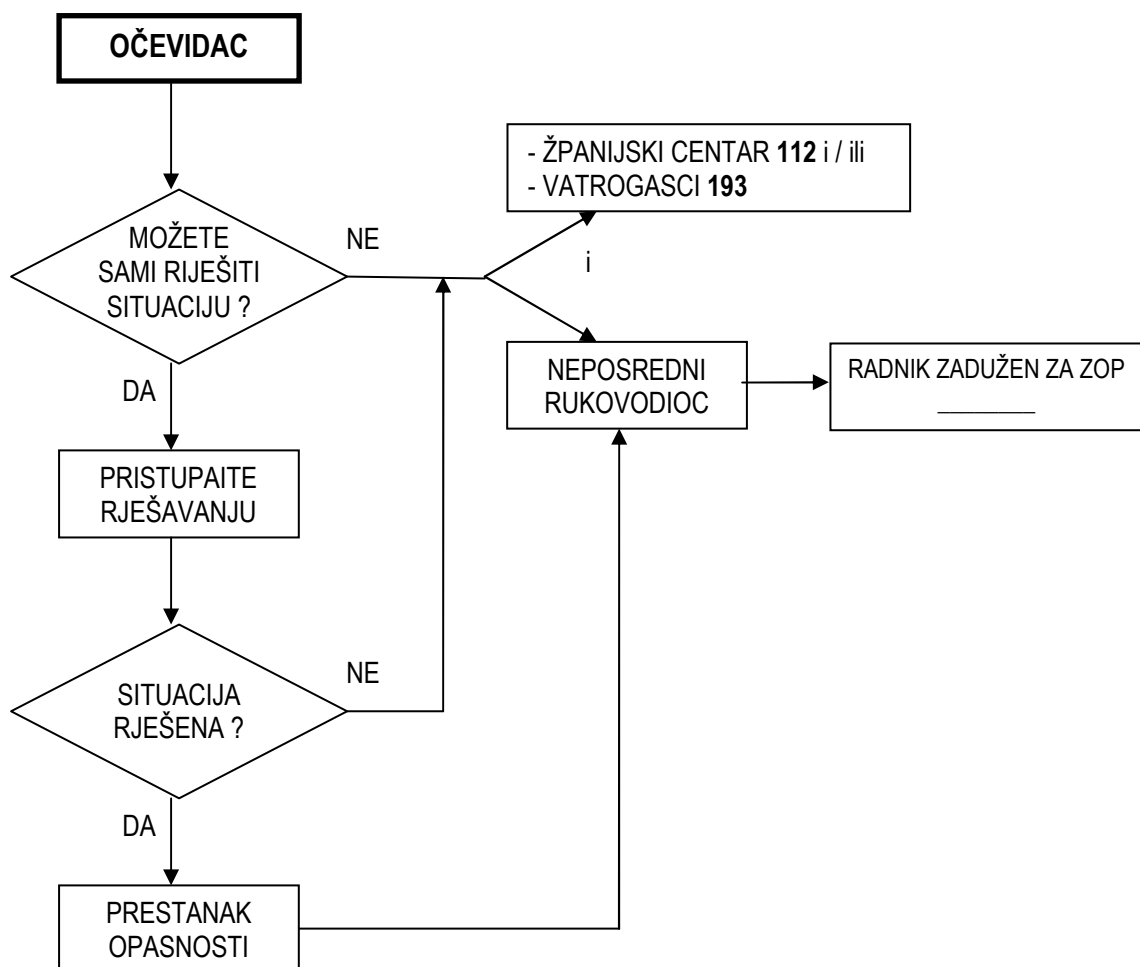

Prilog 2

Izvanredni događaj – nenamjerni i neočekivani događaj prouzročen djelovanjem ili utjecajem koji nisu pod nadzorom i koji uzrokuju štetu po ljude, imovinu i okoliš (požar, eksplozija, izlijevanje opasnih tekućina).

NAPOMENA:

Prilikom uočenog izvanrednog događaja ocijenite situaciju i postupite prema prikazanoj shemi.

Prilikom dojave o nastalom požaru trebate dati sljedeće podatke:

- ime i prezime,
- mjesto gdje je nastao požar (u prostoriji, na otvorenom prostoru) i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, papir, duhan),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Prije početka gašenja požara i prije napuštanja radne prostorije svaki radnik treba pokušati:

- isključiti električnu struju i odstraniti zapaljive tekućine i materijale od mjesta požara,
- zatvoriti dovod plina,
- iznijeti van prostora boce s plinom i posude s zapaljivom tekućinom,
- odmaknuti vozila ako ih ima i pokušati spriječiti širenje požara i nastanka panike kod ostalih radnika.

Prilog 3.

EVIDENCIJA REDOVNIH PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Građevina, lokacija: _____		
periodični servis izvršen: _____ 20____, Serviser _____		
Redovni pregled obavio (ime, prezime, potpis):	Datum redovnog pregleda:	Datum sljedećeg pregleda :

Red br	Mjesto aparata (objekt, prostorija, prostor)	Vrsta i oznaka aparata		Utvrđeno stanje				
		Tip	Tvornički broj	- zadovoljava ☐		- ne zadovoljava ☐		
				uočljivost dostupnost oznake	opće stanje aparata	kompletnost aparata	stanje plombe i ventila	Serijski broj naljepnice
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								
21.								
22.								

Prilog 4.

UPUTE ZA SIGURAN RAD I POSTUPANJE SA ZAPALJIVIM TEKUĆINAMA I PLINOVIMA U SLUČAJU POŽARA I EKSPLOZIJE

(članak 13. točka 3. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima, Narodne novine, br. 108/95)

1. Držati, skladištiti i prometovati zapaljivim tekućinama ili plinovima dužni ste tako da ne bi došlo do požara i eksplozije. U tu je svrhu najvažnije da zapaljive tekućine držite i skladištite u odgovarajućim spremnicima ili posudama u propisanim količinama, u posebnim objektima i skladištima izgrađenim i smještenim u skladu s postojećim propisima.

2. Zapaljivim tekućinama ili plinovima rukujte pri dopremi/otpremi, pretakanju, uporabi i dr. tako da se pare tekućina ne bi prekomjerno ispuštale u radnu atmosferu jer se pare svih zapaljivih tekućina u dodiru s izvorom topline mogu zapaliti, a u određenoj smjesi sa zrakom i eksplodirati.

3. Upoznajte se sa svim podacima o vrsti i količini zapaljive tekućine ili plina koji moraju biti ispisani na posudama pri stavljanju u prodaju te s uputama za sigurno skladištenje, držanje i prometovanje koje je obavezan utvrditi proizvođač.

4. U svim građevinama i na prostorima gdje se skladišti i prometuje zapaljivim tekućinama ili plinovima postavite na vidnim mjestima oznake u svezi sa zaštitom od požara i eksplozije, kao što je zabrana pušenja i uporaba otvorenog plamena i dr.

5. U svim građevinama i na prostorima u tzv. zonama opasnosti, gdje se može očekivati prisutnost zapaljive smjese para sa zrakom, držite i upotrebljavajte samo alate, uređaje i opremu koja pri radu ne iskri. Držite se zabrane pušenja i uporabe otvorene vatre. Nemojte držati oksidirajuće, reaktivne ili samozapaljive tvari, ne odlažite zapaljive tvari, ne koristite se vozilima koja mogu iskriti, ne koristite se električnim uređajima koji nemaju protueksplozijsku zaštitu itd.

6. Ako se originalna ambalaža zapaljive tekućine ošteti spriječite prekomjerno isparavanje, očistite mjesto nezgode i uklonite ostatke zapaljivih tvari na sigurno.

7. Upoznajte se s uputama i osposobite se za uporabu i rukovanje vatrogasnim aparatima ili automatskim uređajima za dojavu i gašenje požara, koji se moraju postaviti u određenom broju u svim građevinama i na prostorima gdje se drže, skladište ili prometuje zapaljivim tekućinama ili plinovima.

8. Opazite li požar dužni ste ga ugasiti, ako to možete učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako požar gasite aparatima za gašenje upotrijebite ih odmah čim je požar planuo. Gasite brzo, ali mirno i pribrano te, ako je moguće, pozovite i druge zaposlenike da istodobno gase požar s dva ili više aparata.

9. Ako je u građevini ili na prostoru sa zapaljivim tekućinama postavljen automatski uređaj za dojavu požara, na zvučni znak uključite se u gašenje požara svim raspoloživim sredstvima. Međutim, ako je u prostoriju postavljen automatski uređaj za gašenje požara (sustav s pjenom, sustav s CO₂) na zvučni znak odmah napustite štućenu prostoriju.

10. Ako se požar proširio te ga niste u mogućnosti lokalizirati i ugasiti, izađite iz prostorije i zatvorite vrata, aktivirajte prvi ručni vatrodjavni javljač te pozovite Centar 112 ili Vatrogasce 193 i jasno naznačite mjesto gdje je buknuo požar, dajte podatke o sebi, navedite što gori, ima li ozlijeđenih osoba itd.

Prilog 5.

DOZVOLA ZA ZAVARIVANJE

Ispunjava podnositelj zahtjeva		
1.	Ime i prezime podnosioca zahtjeva	
2.	Naziv Društva - podnositelja zahtjeva	
3.	Naziv Odjela	
4.	Datum podnošenja zahtjeva	
5.	Mjesto zavarivanja	
6.	Kratak opis radova	
7.	Vrijeme izvođenja radova od-do	
8.	Ime i prezime voditelja radova zavarivanja i društva koje izvodi radove (ukoliko je vanjsko društvo)	
Ispunjava davatelj odobrenja		
1.	Naziv davatelja odobrenja, ime i prezime	
2.	Broj i datum izdavanja odobrenja	
3.	Mjere koje treba poduzeti u cilju sigurnog izvođenja radova	<p>Prije započinjanja radova za koje se traži odobrenje izvođač radova dužan je provjeriti da li su poduzete mjere zaštite od požara.</p> <p>provjeriti da li u neposrednoj blizini ima zapaljivog materijala te istog ukloniti u polumjeru od 10 m od mjesta privremenog obavljanja poslova za koje se traži odobrenje. Ukoliko se isto ne može ispuniti tada gorivi materijal zaštititi negorivim prekrivačima tako da rubovi i preklopi prekrivača budu nepropusni na iskre.</p> <p>Nakon obavljenih radova prije napuštanja mjesta rada uvjeriti se da ne postoji opasnost od izbijanja požara.</p>
4.	Potrebna oprema te broj i vrsta vatrogasnih aparata za gašenje požara	2x S-9 aparata za početno gašenje požara
5.	Potpis davatelja odobrenja	